

OBSAH

Předmluva	5
IV 1 FUNKČNÍ TVAROSLOVÍ	9
IV 1 0 Obecné výklady o funkčním tvarosloví	11
1 Slovní druhy	13
1.2 Základní slovní druhy	16
1.3 Nezákladní slovní druhy	21
1.3.1 Nástavbové slovní druhy	22
1.3.3 Tzv. nesamostatné slovní druhy	25
1.4 Gramatické prostředky (kategorie) slovních druhů	26
IV 1 A Podstatná jména	29
1 Funkční charakteristika podstatných jmen	29
2 Sémantická charakteristika podstatných jmen	31
3 Gramatické prostředky podstatných jmen	32
3.1 Rod podstatných jmen	32
3.2 Číslo podstatných jmen	42
3.3 Pád podstatných jmen	53
IV 1 B Přídavná jména	67
1 Funkčně-sémantická charakteristika adjektiv	67
2 Klasifikace adjektiv	70
2.1 Kvalitativní adjektiva	70
2.2 Relační adjektiva	73
3 Krátké tvary adjektiv	75
4 Přídavná jména přivlastňovací	77
5 Gramatické prostředky adjektiv	78
5.1 Rod, číslo a pád	78
5.2 Stupňování adjektiv	79
IV 1 C Zájmena a další deiktická slova	81
1 Slovnědruhovú charakteristika deiktických slov	82
2 Funkčně-sémantická klasifikace deiktických slov	88

3	Jednotlivé třídy deiktických slov	89
4	Gramatické prostředky zájmen	101
4.1	Gramatické prostředky substantivních zájmen	101
4.2	Gramatické prostředky adjektivních zájmen	104
IV 1 D	Číslovky	105
1	Funkční a diferenční charakteristika číslovek	105
2	Sémantická klasifikace číslovek	108
3	Jednotlivé druhy číslovek	112
4	Gramatické prostředky číslovek	124
4.1	Rod	125
4.2	Číslo	126
4.3	Pád	127
IV 1 E	Slovesa	129
1	Funkčně-sémantická charakteristika sloves	129
1.1	Verbum finitum	132
1.2	Podstatné jméno slovesné	135
1.3	Přídavné jméno slovesné	141
1.4	Infinitiv	146
1.5	Přechodníky	153
2	Gramatické prostředky sloves	156
2.1	Slovesná osoba	156
2.2	Číslo	161
2.3	Čas	163
2.4	Slovesný způsob	166
2.5	Slovesný rod	171
2.6	Vid	179
IV 1 F	Příslovce	188
1	Funkční charakteristika adverbíí	188
2	Klasifikace a typologická charakteristika adverbíí	189
2.3	Transpoziční procesy adverbializační	192
3	Adverbia specializovaná pro funkci predikativu	194
IV 1 G	Předložky	197
1	Funkčně-sémantická charakteristika předložek	197
2	Primární předložky	199
2.1	Specifikačně-modifikační vlastnosti primárních předložek	199
2.2	Funkčně-sémantické vlastnosti primárních předložek	201
3	Sekundární předložky	203
3.2	Klasifikace sekundárních předložek	204
3.6	Funkčně-sémantické vlastnosti sekundárních předložek	210
IV 1 H	Spojky a další spojovací prostředky	214
1	Funkčně-sémantická charakteristika spojek (a spojkových výrazů)	215
2	Funkční charakteristika relativ a korelativ	219

3	Klasifikace spojek a spojkových výrazů	220
4	Funkční typy spojovacích výrazů	224
4.1	Spojovací výrazy parataktické	225
4.2	Spojovací výrazy hypotaktické	226
IV 1 I	Částice	228
1	Funkčně-sémantická charakteristika částic	229
2	Klasifikace částic	230
IV 1 J	Citoslovce	239
1	Formální charakteristika citoslovcí	239
2	Funkční a slovnědruhová charakteristika citoslovcí	241
3	Klasifikace citoslovcí	242
IV 2	FORMÁLNÍ TVAROSLOVÍ	251
IV 2a	Obecné výklady k formálnímu tvarosloví	253
1	Slovo systémové a textové	253
2	Slovní tvar	254
3	Morfonologické alternace	256
4	Systém a subsystémy slovních tvarů	257
5	Slovní tvary analytické	263
IV 2b	Variantnost v tvarosloví	266
0.1	Dynamika morfologického systému	266
0.2	Spisovná norma a variantnost	267
1	Varianty ve formální morfologii	267
2	Vývojové tendence v tvarosloví	272
3	Volba varianty	274
IV 2 A	Podstatná jména	277
0	Úvod ke skloňování podstatných jmen	277
1	Podstatná jména obecná	290
1.1	Podstatná jména domácí a začlenitelná přejatá	290
1.1.1	Maskulina životná	290
1.1.2	Maskulina neživotná	303
1.1.3	Neutra	313
1.1.4	Feminina	322
1.2	Podstatná jména přejatá ne plně začlenitelná do deklinačního systému substantiv domácích	335
2	Podstatná jména vlastní	345
2.0	Úvod ke skloňování vlastních jmen	345
2.1	Skloňování jmen osobních	353
2.1.1	Maskulina	353
2.1.2	Feminina	362
2.1.3	Pojmenování příslušníků rodiny	366

2.2	Skloňování jmen zeměpisných	366
2.2.1	Maskulina	366
2.2.2	Feminina	371
2.2.3	Neutra	374
2.2.4	Pomnožná jména	376
IV 2 B	Přídavná jména	379
1	Skloňování přídavných jmen	380
1.1	Základní adjektivní skloňování (dlouhé tvary)	380
1.2	Krátké tvary adjektiv	384
1.3	Skloňování adjektiv individuálně přivlastňovacích	386
2	Adjektiva nesklonná	387
IV 2 C	Zájmena	388
1	Skloňování zájmen bezrodých	389
2	Skloňování zájmen rodových	391
2.2	Zájmenné skloňování rodových zájmen	394
2.3	Adjektivní skloňování rodových zájmen	398
IV 2 D	Číslovky	402
1	Skloňování číslovek	402
2	Číslovky nesklonné	406
3	Kombinované číslovkové výrazy	407
IV 2 E	Slovesa	408
0	Úvod k časování sloves	408
1	Struktura slovesných tvarů	409
1.0	Tvary syntetické a analytické	409
1.1	Struktura syntetických tvarů	409
1.2	Struktura analytických tvarů	412
1.3	Slovesné konstrukce	414
1.4	Konjugační paradigma	415
2	Systém slovesných tvarů	416
2.1	Syntetické tvary a paradigmata	416
2.2	Analytické tvary a paradigmata	424
3	Třídění sloves. Popis konjugačních typů	427
3.1	1. třída slovesná	427
3.2	2. třída slovesná	440
3.3	3. třída slovesná	456
3.4	4. třída slovesná	464
3.5	5. třída slovesná	486
3.6	Slovesa izolovaná	493
	Výběr zkratk a symbolů	497
	Periodika a knižní publikace	499
	Literatura	500
	Rejstříky	509